
SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
26.11.2020

Sak:

Søknad om godskriving av bachelorgrad i rettsvitenskap gjennomført ved Høgskolen i Innlandet i perioden 2016-2019

Innstilling til vedtak:

- 1. Studenten får godskrevet sin bachelorgrad i rettsvitenskap gjennomført ved Høgskolen i Innlandet (HINN) i perioden 2016-2019 i den utstrekning Studieutvalget finner at de faglige vilkårene for godskriving av deler av bachelorgraden ved HINN som avdelinger på Masterprogrammet i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø er oppfylt.*

Bakgrunn

Det juridiske fakultet har mottatt søknad fra en student som fikk opptak til Masterprogrammet i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø (UiT) høsten 2020 om å få godskrevet en bachelorgrad i rettsvitenskap fra Høgskolen i Innlandet (HINN), gjennomført i perioden 2016-2019 som første-, andre-, og tredje avdeling av vårt masterprogram.

Studenten framholder i sin søknad at det eneste hun mangler for å få godkjent de tre årene ved masterprogrammet i rettsvitenskap ved Universitetet i Oslo, er et emne i dynamisk tingsrett (6 studiepoeng) som kan tas ved HINN i tillegg til bachelorgraden. Studenten ber på den bakgrunn også om en konkret vurdering av om dynamisk tingsrett er påkrevet for å kunne få godkjent alle de tre årene fra HINN for slik å kunne begynne direkte på 4. avdeling på masterprogrammet i rettsvitenskap ved UiT. Søknad og dokumentasjon av utdanning fra HINN er lagt ved (jf. *vedlegg I*).

I henhold til Reglement for Studieutvalget (SU) ved Det juridiske fakultet punkt 2.2 er det Studieutvalget som har avgjørelsesmyndighet i saker om godskriving av utdanning fra andre læresteder.

Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark ble i 2017 slått sammen og fikk navnet Høgskolen i Innlandet (HINN). Studieutvalget vurderte siste gang i 2015¹ godskriving av en bachelorgrad i rettsvitenskap fra daværende Høgskolen i Lillehammer (HiL). Bachelorgraden ble da godskrevet som første- og andre avdeling ved masterprogrammet ved UiT. Vedtaket ble fattet

¹ Arkivreferanse 2015/3919-9

på grunnlag av tidligere vurderinger av bachelorgrad fra HiL, jf. sak SU 31-11 og sak SU 33-12 (vedlegg 2 og 3). Den faglige vurderingen i disse sakene bygget på at dersom studenten begynte direkte på 4. avdeling, ville studenten mangle kunnskap om sentrale formuerettsfag som panterett, konkursrett og dynamisk tingsrett. Det vises til vedlagte oversikt over fagsammensetningen ved HINN og universitetene i Tromsø, Oslo og Bergen (jf. vedlegg 4).

Det ble i den seneste saken, sak SU 33-12, problematisert at Universitetet i Oslo (UiO) hadde gjort endringer som innebar at studenter fra HiL kunne få godskrevet hele bachelorgraden og starte direkte på 4. avdeling der. Studieutvalget opprettholdt likevel tidligere vedtak fra 2011, i sak SU 31-11, om at en bachelorgrad fra HiL skulle godskrives som første- og andre avdeling ved masterprogrammet ved UiT.

Fakultetet har ikke vurdert studieplan, læringsutbytte og pensum i for bachelorgraden fra HiL/HINN siden 2012, og det er derfor nødvendig å gjøre en ny vurdering. Studieplan og pensum fra utdanningen ved HiL/HINN for perioden 2016-2019 er lagt ved (jf. vedlegg 5 og 6).

Rettslig grunnlag

En redegjørelse av det rettslige utgangspunktet for vurderinger av godskriving av ekstern utdanning er gitt egen sak om godskriving i dokument 2020/5401-26, som legges frem for Studieutvalget i samme møte. Forskrift om godskriving og fritak av høyere utdanning og tilhørende Rundskriv F-04-18 er også lagt ved nevnte sak.

Ut over dette viser vi i denne sak i tillegg til Universitets- og høyskoleloven (uhl) § 3-5 (1) som angir at universiteter og høyskoler *«som tilbyr akkrediterte studier skal godskrive beståtte emner, fag, eksamener eller prøver fra andre universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier med samme antall studiepoeng i den utstrekning de oppfyller de faglige krav for en bestemt eksamen, grad eller utdanning ved institusjonen.»*

Forskrift om godskriving og fritak i høyere utdanning og Rundskriv F-04-18 med merknader til forskrift om godskriving og fritak av høyere utdanning, supplerer bestemmelsene i uhl § 3-5. Bestemmelsene skal samlet sett sikre fleksible og gode overganger for studenter mellom institusjoner. Studenter som flytter mellom institusjoner som tilbyr akkrediterte studier etter universitets- og høyskoleloven skal gjennom forskriften få en så sterk rett som mulig til godkjenning av fag, emner, eksamener eller prøver i samme antall studiepoeng i grad ved den nye institusjonen - i den utstrekning de oppfyller de faglige kravene og det faglige innholdet for en bestemt eksamen, et emne, en grad eller utdanning ved denne institusjonen. En klar forutsetning er altså at de faglige kravene er oppfylt slik disse fremkommer i studie- og fagplan, herunder krav til faglig bredde og dybde, samt fastsatt læringsutbytte. Søknadene skal derfor vurderes opp mot fastsatt læringsutbytte, og konkrete faglige krav i en utdanning.

I Rundskriv F-04-18 sier det: «Det vises til vurderingen i Ot.prp. nr. 79 (2003–2004) kapittel 12 merknader til daværende § 3-4 første ledd (gjeldende § 3-5 første ledd): "[...] Bestemmelsen er praktisk viktig i forbindelse med innpassing i generelle grader, hvor den enkelte student som utgangspunkt vil ha krav på å få godkjent sin utdanning med uttelling i studiepoeng tid-for-tid. Hovedregelen må modereres ved innpassing i spesielle grader ved en annen institusjon, ettersom den enkelte institusjon selv fastsetter studieplaner med nærmere krav til bredde og fordypning i det enkelte studium. Dette betyr at en student som har tatt én spesiell utdanning ved en institusjon ikke vil ha rettslig krav på full uttelling i studiepoeng ved innpassing i en annen type utdanning ved en annen institusjon." I Ot.prp. nr. 83 (2007-2008) side 13 er det videre vist til at "tid-for-tid-prinsippet

var enklere å praktisere i det gamle gradssystemet, der cand.mag.-graden nesten fritt kunne settes sammen av "byggeklosser" av ulik varighet (semesteremner, grunnfag/årsstudier, mellomfag, storfag, treårige profesjonsutdanninger). Med de mer strukturerte bachelor- og mastergradene har man introdusert et fastere løp, noe som har medført en viss tapt fleksibilitet. Den delen av godskrivingen som skjer ved universitetene og høyskolene, må nå nødvendigvis skje i forhold til de studieprogrammene utdanningsinstitusjonen tilbyr. Selv om institusjonene må ha som utgangspunkt at utdanning avlagt ved andre institusjoner under loven skal vurderes etter tid-for-tid-prinsippet, vil det ofte ikke være mulig å praktisere dette prinsippet i like stor utstrekning som tidligere i de enkelte godskrivingsvedtak, fordi de faglige krav i graden må oppfylles både med hensyn til krav til bredde og fordypning." Det presiseres i samme proposisjon punkt 3.2 at "[d]et må likevel tas forbehold da den enkelte institusjon har studieplaner med nærmere krav til bredde og fordypning i det enkelte studium. Hvorvidt slik innregning kan skje i en konkret grad eller yrkesutdanning, og i tilfelle med hvor stor uttelling, avhenger av reglementet for vedkommende grad."

Vurdering av søkers utdanning

Fakultetet har ikke vurdert studieplan og emneoversikt med tilhørende læringsutbytte og pensum for bachelorgraden fra HiL/HINN siden 2012, og det er derfor nødvendig å gjøre en ny vurdering. Det som umiddelbart synes klart er at de sentrale formuerettsfagene panterett, gjeldsforfølgingsrett og dynamisk tingsrett heller ikke etter dagens studiemodell inngår i bachelorgraden ved HINN. I tråd med tidligere vurderinger av SU synes dette å stenge for at studenten kan få godskrevet sin bachelorgrad fra Høgskolen i Innlandet (HINN) som 3. avdeling ved masterprogrammet i rettsvitenskap ved UiT. Ettersom spørsmålet om innpasning kommer opp etter så lang tid, synes det nødvendig å foreta en ny og nærmere vurdering av de faglige kravene som må være oppfylt for innpass.

Det legges til grunn at de faglige kravene til ex.phil. kan likestilles. Mht faget ex. fac. er det noen forskjeller mellom fagets innhold ved UiT og HINN. Fremtredende her er mangelen på vektlegging av juridisk metode i ex.fac. faget ved HINN. Faget juridisk metode, som ved HINN er normert til 8 studiepoeng (sp), sammenholdt med det første av emneområdene nevnt i emnebeskrivelsen til faget NIRI anses imidlertid å veie opp for denne faglige ulikheten.

Statsrettsfaget er ved UiT normert til 12 sp. Ved HINN inngår statsrett i det første av emneområdet i faget NIRI slik dette er beskrevet i emnebeskrivelsen, ved siden av emneområdene som for letthetsskyld her vises til som folkerett og EU/EØS rett. NIRI utgjør totalt sett 16 sp. Noen av læringskravene i statsrettsfaget ved UiT kan imidlertid også gjenfinnes i menneskerettighetsfaget ved HINN som der utgjør 12 sp. Helhetsinntrykket er likevel at statsrettsfaget utgjør en mindre del av studiet ved HINN, enn ved UiT.

Familie og arverettsfaget utgjør ved UiT 10 sp, men hele 12 sp ved HINN. Ved UiT omfatter familie- og arverettsfaget også barnerett og samboerrett, i motsetning til ved HINN. Etter en helhetsvurdering anses likevel ikke disse forskjellene å stenge for at de faglige kravene anses oppfylte i dette faget.

Avtalerettsfaget som utgjør 10 sp ved UiT synes å kunne likestilles med Kontraktsrett I ved HINN som også utgjør 10 sp.

Folkerettsfaget ved UiT er normert til 8 sp. Ved HINN inngår folkerett i det andre av emneområdet i faget NIRI slik dette er beskrevet i emnebeskrivelsen, ved siden av emneområdene som for

letthetsskyld her vises til som statsrett og EU/EØS rett. NIRI utgjør totalt sett 16 sp. Helhetsvurderingen er at folkerettsfaget i både bredde og dybde utgjør en mindre del av studiet ved HINN, enn ved UiT.

Alminnelig forvaltningsrett (20 sp), sammen med den spesielle forvaltningsretten som omfatter miljø- og velferdsrett (5 + 9 sp) utgjør til sammen 34 sp ved UiT. Ved HINN omfattes disse fagene av Forvaltningsrett I og Forvaltningsrett II som til sammen utgjør 27 (10+17) sp. Differansen på 7 studiepoeng tilsier at det er en forskjell både i bredde og dybde mht behandlingen av disse fagene ved hhv UiT og HINN.

Rettshistorie er normert til 8 studiepoeng ved UiT, og har ingen parallell i et tilsvarende rettshistoriefag ved HINN. Dette utgjør en endring fra sist bachelorgraden ved HINN ble vurdert innpasset ved UiT. (Den gangen inngikk faget Rettskildelære, sammenlignende rett og rettshistorie på 15 sp ved HINN.) Ved HINN pr i dag inngår imidlertid faget Western Legal Culture – Comparative History and Theory og Legal Methods, som utgjør 15 sp. Faget kan anses som et perspektivfag slik rettshistoriefaget også er, og har innholdsmessig flere likehetstrekk med Rettshistoriefaget ved UiT, selv om det tematiske fokus er noe forskjellig. Det legges til grunn at de faglige kravene for godskriving er oppfylte mht rettshistoriefaget.

Faget erstatningsrett er normert til 7 sp ved UiT. Ved HINN er faget normert til 10 sp. Det legges til grunn at de faglige kravene til godskriving er oppfylt i erstatningsrett.

Faget internasjonal privatrett er normert til 3 sp og utgjør en del av 2. avdeling ved UiT. Faget inngår ikke i bachelorgraden ved HINN.

Faget EU/EØS rett er normert til 8 sp ved UiT. Ved HINN inngår EU/EØS-rett i det tredje av emneområdet i faget NIRI slik dette er beskrevet i emnebeskrivelsen, ved siden av emneområdene som for letthetsskyld her vises til som statsrett og folkerett. NIRI utgjør totalt sett 16 sp. Helhetsvurderingen er at EU/EØS-faget i både bredde og dybde utgjør en mindre del av studiet ved HINN, enn ved UiT.

Juridisk metode og etikk utgjør 15 sp på 3. avdeling ved UiT. Ved HINN er Juridisk metode med rettskildelære et 8 sp fag på 1. avdeling. Jf. foran anses deler av dette faget å veie opp for forskjeller mellom innholdet i exfac fagene ved de to lærestedene. Sist bachelorgraden ved HINN ble vurdert godskrevet ved UiT inngikk dessuten faget Rettskildelære, sammenlignende rett og rettshistorie på 15 sp. Dette er ikke en del av bachelorgraden i dag. Imidlertid inngår faget Western Legal Culture – Comparative History and Theory og Legal Methods, som utgjør 15 sp og også er kommentert ovenfor. Selv om deler av innholdet av dette faget har et metodisk fokus, legges det til grunn at juridisk metode både i bredde og dybde utgjør en mindre del av studiet ved HINN enn ved UiT. Etikk synes heller ikke å inngå i bachelorgraden ved HINN.

Alminnelig obligasjonsrett utgjør 20 sp ved UiT. Ved HINN må parallellen søkes i fagene Kontraktsrett II på 15 sp, samt faget Pengekravsrett på 10 sp. Ved UiT er pengekrav en del av obligasjonsrettsfaget. Selv om fagene kontraktsretts II og Pengekravsrett utgjør 5 sp mer enn obligasjonsrettsfaget ved UiT, er det noen forskjeller som utpeker seg når obligasjonsrettsfaget ved UiT og kontraktsrett II faget sammenholdt med pengekravsfaget ved HINN sammenlignes. Obligasjonsrettsfaget ved UiT omfatter blant annet kontraktsforhandlinger og kontraktsutforming, samt et læringskrav knyttet til rettsvalsregler på kontraktrettens område (internasjonal privatrett). Dette gjenfinnes ikke i fagbeskrivelsen og læringskravene for de to fagene ved HINN. Disse forskjellene anses likevel ikke å stenge for at de faglige kravene anses oppfylte i disse fagene.

Panterettsfaget er normert til 6 sp på 3. avd ved UiT. Panterett inngår ikke i bachelorgraden ved HINN.

Tingsrettsfaget utgjør 12 sp ved UiT og omfatter både statisk og dynamisk tingsrett. Ved HINN inngår faget Statisk tingsrett på 15 sp på 2. avdeling. Faget dynamisk tingsrett utgjør ikke en del av bachelorgraden ved HINN, men det fremgår at det er mulig å ta faget Dynamisk tingsrett på 6 sp som tilleggsemne. For studenter som har avlagt denne eksamen anses de faglige kravene for godskriving oppfylt mht Tingsrettsfaget, for andre ikke.

Gjeldsforfølgingsrett utgjør et 7 sp fag på 3. avdeling ved UiT. Faget inngår ikke i bachelorgraden ved HINN.

Fra gjennomgangen kan slutes:

Mht godskriving av bachelorgraden som til og med 3. avdeling ved UiT anses de faglige kravene ikke oppfylt fordi de sentrale formuerettsfagene panterett, gjeldsforfølgingsrett og dynamisk tingsrett ikke inngår i bachelorgraden ved HINN. I tillegg viser gjennomgangen at det i bachelorgraden ved HINN inngår mindre fordypning i juridisk metode og etikk.

For studenter som tar dynamisk tingsrett som tilleggsemne ved HINN er det mulig å imøtekomme de faglige kravene i akkurat dette faget. På bakgrunn av vår studiemodell, hvor de ulike fagene er tett integrert og prøves samlet i avsluttende eksamener mot slutten av hvert studieår, er det likevel ikke mulig å få godskrevet deler av noen avdeling. Dette i motsetning til for eksempel studiemodellen ved Master i rettsvitenskap ved Universitetet i Oslo hvor hvert studieår består av emner med omfang på 10-20 sp som prøves enkeltvis, og som kan godskrives enkeltvis i den grad de faglige kravene til bredde og fordypning anses som oppfylt.

Som fremhevet allerede innledningsvis tilsier gjennomgangen at det heller ikke per i dag er grunnlag for å godskrive bachelorgraden ved HINN som til og med 3. avdeling ved UiT.

Gjennomgangen viser at det er nødvendig å vurdere på nytt også om bachelorgraden ved HINN kan godskrives som 1. og 2. avdeling ved UiT.

Gjennomgangen tilsier at det kan legges til grunn at de faglige kravene for godskriving kan anses oppfylte for fagene Ex phil, Ex fac, Familie- og arverett, Avtalerett, Rettshistorie og Erstatningsrett.

Faget Internasjonal privatrett utgjør ikke en del av bachelorgraden ved HINN, men utgjør isolert sett bare 3 sp. Sammenholdt med at forvaltningsretten både i bredde og dybde har et mindre omfang ved HINN enn ved UiT, og at EU/EØS retten i både bredde og dybde utgjør en mindre del av studiet ved HINN, enn ved UiT, må SU vurdere om bachelorgraden ved HINN kan anses å oppfylle de faglige kravene for å godskrives som 2. avdeling ved UiT.

Mht 1. avdeling må SU vurdere om de faglige kravene som knytter seg til Statsrettsfaget og Folkerettsfaget kan anses oppfylt gjennom faget NIRI, sammenholdt med Menneskerettighetsfaget og ev. Western Legal Culture faget ved HINN. Svarer SU nei på dette spørsmålet, er konsekvensen at bachelorgraden ved HINN ikke oppfyller de faglige kravene for å kunne godskrives som 1. avdeling ved UiT.

Hege Skarsfjord
studiesjef

Astrid Rør Bjerke
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Søknad og kvalifikasjonspapirer søker
- 2 Saksfremlegg SU 31-11 med emneoversikt for alle juridiske fakulteter
- 3 Saksfremlegg SU 33-12 med emneoversikt for alle juridiske fakulteter og uttalelse fra 3. avdelingsleder Gunnar Eriksen
- 4 Oversikt fagsammensetning HINN, UiT, UiO, UiB 2016-2019
- 5 Studieplan 2016-2019, HINN
- 6 Pensumoversikt 2016-2019, HINN